

A Fővárosi Ítéletábrla dr. File Zsuzsa ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (címe.) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű és a II.rendű alperes neve Kft. (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 16. napján kelt 35.P. 22.604/2019/9. számú ítélet ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és arra kötelezi az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az ...hu hírportál nyitóoldalán tegye közzé és 24 órán keresztül tartsa fenn a »Helyreigazítás: „Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után" című cikkünkkel kapcsolatosan« közleményt, amelyről kattintással tegye elérhetővé az elsőfokú bíróság által meghatározott helyreigazító közleményt. Kötelezi továbbá az I. rendű alperest, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott helyreigazító közleményt a 2019. augusztus 12. napján az „Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után" címmel megjelent cikk címe és szövege előtt, mindaddig, amíg az a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig tegye közzé.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A II. rendű alperes által üzemeltetett ...hu internetes hírportálon 2019. augusztus 12-én „Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után" címmel jelent meg az I. rendű alperes szerkesztésében egy írás. Ebben arról számoltak be, hogy a szerkesztőség egy levelet kapott, amelyben egy lány arról írt, hogy két évvel korábban közösségi munkát végzett a felperes édesapja által vezetett szeretetotthonban, amit a felperes és a barátai is használtak. A levélíró, aki akkor még nem volt 18 éves, takarítói munkát végzett, amikor a felperes szexuálisan zaklatta, ajánlatot tett neki. Egy idős bentlakó mentette meg, aki véletlenül arra járt. Az esetről beszámolt a felperes édesapjának, aki azt kérte ne beszéljen a történetekről. Leigazolta az ötven óra közösségi munka elvégzését, ami az érettségi bizonyítványhoz kellett, de többet nem kellett bemennie dolgozni, noha csak két napi munkát végzett.
A cikkben közzétették a levelet is.
- [2] A felperes 2019. augusztus 29-én e-mailben küldött helyreigazítási kérelmet az I. rendű alperesnek. Ebben azon közlemény közzétételét kérte, miszerint „Helyreigazítás: 2019. augusztus 12. napján „Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után" címmel megjelent

cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy „Egy diáklány levélben fordult a laphoz, amelyben azt állította, ..., a ... európai parlamenti képviselője szexuálisan zaklatta őt Sziget Fesztiválos bulik után.”

„Aki barátaival magánszállodaként használta a vallási intézményt. Ide jártak haza a Sziget-bulik után.”

„... megdöbbenve tapasztalta, hogy ... és barátai saját szállodaként használták a vallási intézményt. Arról írt, hogy gyakran ittas állapotban vagy hajnalban másnaposan érkeztek az otthonba, például a közelben zajló Sziget Fesztivál idején. A munka keretében a diáklánynak kellett kitakarítani utánuk a nem éppen gusztusos szobákat.”

„Takarítás közben támadt rám, és tett szexuális ajánlatot”

„Egy hátsó, üresen álló szobát kellett kitakarítanom, ahol ...ék töltötték az elmúlt napokat. Itt talált meg ..., aki ajánlatot tett nekem. Nem részletezem, de rám támadt! Egy idős bentlakó, aki valahogy arra tévedt, mentett ki.”

A valóság ezzel szemben az, hogy ... nem zaklatott szexuálisan senkit, sehol.

A valóság az, hogy senki nem használta szállodaként a szeretetotthont, így takarítani sem kellett sem ..., sem a barátai után.

A valóság az, hogy ... soha senkire nem támadt rá, nem zaklatott senkit szexuálisan, így különösen nem a szeretetotthon önkénteseit.

Ezzel szemben a valóság az, hogy ... egyetlen napot sem töltött a szeretetotthonban saját vagy barátai szállásul használva, így takarítani sem kellett utánuk. ... nem tett ajánlatot senkinek és nem támadt rá senkire így a levélíró nem is kellett megmenteni ...tól.”

Az alperes az abban foglaltaknak nem tett eleget, ezért a felperes a bírósághoz 2019. október 1-én benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a helyreigazítás közzétételére, a II. rendű alperest a perköltség megfizetésére.

[3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az írás a ... egyik cikkének átvétele. Indítványozták ezen cikk írójának tanúkénti kihallgatását.

[4] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét túlnyomó részben megalapozottnak találta és kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett portálon (www....hu) 24 órán keresztül önálló hírként, az eredetivel azonos helyen és betűmérettel, a portál főoldalán „Helyreigazítás: Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után” címmel, majd azt követően a 2019. augusztus 12. napján az „Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után” címmel megjelent cikk címe és szövege előtt, amíg az a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül tegye közzé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás: 2019. augusztus 12. napján „Egy fiatal lány állítja: ... szexuálisan zaklatta a Sziget Fesztivál után” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy ... a ... Szeretetotthonban rátámadt és szexuális zaklatott egy ott dolgozó önkéntest.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 forint perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.

[5] A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi. CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése és a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 12. számú állásfoglalása alapján azt rögzítette, hogy a per érdemét tekintve abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a sérelmezett kijelentések a valóságnak megfelelnek-e. A valóság bizonyításának kötelezettsége az alperest terhelte. A valóság bizonyítása azonban nem volt eredményes, mert a perben kihallgatott tanú, a ... újságírója csak annyit tudott tanúsítani, hogy az olvasói levél írójával személyesen beszélt, de a története valóságtartalmának semmilyen módon nem járt utána.

Az a körülmény, hogy a perben kifogásolt közlések egy olvasói levélből származnak, valamint egy másik sajtószerv cikkének átvétele alapján jelentek meg, nem érintik a sajtószerv helyreigazítási felelősségét, mert a híresztelésért, a mástól származó értesülés továbbadásáért való objektív felelőssége változatlanul fennáll. A bizonyítás eredményeként megállapítható, hogy a cikkben egyértelműen valótlán tényállítás történt, illetve egy levélben foglalt tényállítást híreszteltek abban. Mindezekre figyelemmel az alperes helyreigazítás közzétételére köteles.

Rögzítette azt is, hogy a cím önálló hírértékkel bír, amelyben a felperest lényegében bűncselekmény elkövetésével vádolták meg. Az egész hír főként a szexuális visszaélésről szól, amelyhez képest a szeretetotthon esetleges használata súlytalan, és a felperes személyiségi jogait sem érinti, ezért a helyreigazítást a zaklatás körében rendelte el.

A PK 15. számú állásfoglalás alapján a keresettől eltérően fogalmazta meg a helyreigazító közlemény szövegét és mellőzte a valós tényekre vonatkozó közzétételt. Azt emelte ki, hogy indokolt a helyreigazítás elrendelése akként is, hogy a hírportál az eredeti közzététellel megegyező módon vezető hírként, majd a kezdő oldalon is utalást tartalmazzon annak érdekében, hogy a sérelmezett közlésekkel azonos, vagy ahhoz mérhető nyilvánosságot kapjon meg a helyreigazítás.

A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 499. § és 83. § (1) bekezdése alapján döntött. A le nem rótt illeték megfizetésére a II. rendű alperest a Pp. 101. § (1) alapján határozott.

[6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján változtassa meg, elsődlegesen a felperes keresetét utasítsa el. Másodlagosan a főoldalon való közzétételt mellőzze, továbbá a felperest másodfokú perköltség megfizetésére kötelezze.

A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b), c) és d) pontjaira alapították, mert az elsőfokú ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését, valamint a PK 13. számú állásfoglalásban foglaltakat.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság az eljárás során beszerzett bizonyítékot kirívóan okszerűtlenül értékelte, mivel annak helyes és okszerű mérlegelése alapján az alperesek bizonyították a kifogásolt közlés valóságát, ami alapján a felperesi kereset elutasításának lett volna helye.

Hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része nem egyértelmű, mivel nem állapítható meg, hogy melyik alperest kötelezte a helyreigazítás közzétételére, az elsőfokú bíróság által meghatározott helyreigazítás szövege a magyar nyelv szabályai szerint nem értelmes.

Az elsőfokú ítélet arra is kötelezte az alperest, hogy a helyreigazításra utaló közleményt 24 órán keresztül tegye közzé az alperesi portál főoldalán annak ellenére, hogy a főoldalon a cikk címe lényegesen kevesebb ideig jelent meg. Alperesek álláspontja szerint a helyreigazítás közzétételének ezen módja sérti az Smtv. 12. § (2) bekezdését, mivel túlterjeszkedik azon törvényi fordulaton, hogy a helyreigazítást „a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben” kell közzétenni. Nyilvánvaló, hogy a közlemény 24 óra időtartamban történő közzététele sincs semmiféle összhangban az idézett jogszabályi rendelkezéssel, hiszen a főoldalon a cikkek címei legfeljebb néhány óra időtartamban jelennek meg, így az elsőfokú bíróság rendelkezése a jogszabályi követelményekkel nem áll összhangban.

Megjegyezték, hogy az alpereseknek technikai lehetősége sincs a helyreigazítás teljes szövegének megjelenítésére a főoldalon, mivel az oldal informatikai struktúrája nem engedi ekkora tartalmú szöveg közzétételét. Az alperesi oldal szöveglablakokból áll, amelyekbe legfeljebb korlátozott karakterszámú szöveget lehet írni.

A másodfokú eljárással összefüggésben 15.000 forint + áfa összeg erejéig terjesztettek elő költségjegyzéket.

- [7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, a csatolt költségjegyzék alapján 10.000 forint + áfa perköltséget igényelt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a jogszabályoknak megfelel. Arra hivatkozott, hogy a bíróság által elrendelt helyreigazítás a felperesi kérelemhez képest csökkentett tartalmú, a valótlan állítás súlyához mérten a főoldalon történő közzététel arányos és indokolt. Az alperesek érvei a technikai kivitelezés problémájára nem bizonyított állításon alapul, miként az sem, hogy a főoldalon az eredeti írás mennyi ideig volt látható. A helyreigazítás kötelezettje egyértelmű, amennyiben e téren az ítélet hiányos is, úgy legfeljebb annak kiegészítése indokolt. Érdemben arra hivatkoztak, hogy az eredeti cikk szerzője, akit a bíróság tanúként hallgatott ki bizonyítékot nem tudott produkálni, a valóságot meg sem kísérelte alátámasztani.
- [8] A fellebbezés túlnyomó részben alaptalan. A Fővárosi Ítéltábla felperesi fellebbezés hiányában azt vizsgálta, hogy az alperes fellebbezésében foglaltak szerint meghatározott anyagi jogi felülbírálat nyomán indokolt-e a felperes keresetét elutasító döntést hozni. Az elsőfokú bíróság ítélete sérti-e az Smtv. 12. § (1) bekezdését, a PK 13. számú állásfoglalás rendelkezéseit. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperesek által felajánlott bizonyítás alkalmatlan volt a felperes által sérelmezett tényállítások valóságának bizonyítására. A perben kihallgatott tanú a cikkben foglaltakon túlmenően egyéb olyan objektív módon értékelhető tény, bizonyítékként értékelhető körülményt nem tudott előadni, amelynek alapján a bíróság meggyőződhetett volna arról, hogy az olvasói levél szerinti események megtörténtek. Az alperesnek nem azt kellett ugyanis bizonyítania, hogy a levélíró által előadottakat változtatás nélkül adta közre, hanem azt, hogy a felperes által sérelmezett közlések valóban megtörténtek. Az újságíró vallomása azonban ennek bizonyítására alkalmatlan volt. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság által levont azon következtetéssel, hogy az a körülmény, miszerint a cikk írója mástól származó információt változtatás nélkül, hűen adott közre a PK 14. számú állásfoglalás alapján a helyreigazítási kötelezettség alóli mentesüléshez nem elegendő. Ebben az esetben ugyanis a híresztelés tényállása valósul meg, amelyért a sajtószerv felelőssége a valótlan állításokkal azonos az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján. Az alperes a fellebbezésében tényleges indokokat nem sorakoztatott fel, amelyek alapján az általa sem sérelmezett tényállásból az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést lehetne levonni, a helyreigazító közlemény valótlan tényállításra vonatkozó részét nem kifogásolta, e körben a felperes fellebbezést nem terjesztett elő, ezért a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítélete a helyreigazító közlemény szövegét nem érinthette. Az alpereseknek a PK 13. számú állásfoglalásra történő hivatkozása ugyancsak alaptalan. E szerint ugyanis sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek a személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. Sajtó-helyreigazítás elrendelése iránt csak akkor lehet pert indítani, ha a helyreigazítást kérő irat az előírt harmincnapos határidőn belül megérkezik a sajtószervhez. E határidő elmulasztása esetén nincs lehetőség igazolásra. A perben csak az írásban közölt kérelemben megjelölt tényállítások helyreigazítását lehet kérni. Miután az eljárás során az nem volt kérdéses, hogy a sérelmezett közlések a felperesre vonatkoznak, ő azok alapján egyértelműen beazonosítható a helyreigazítási kérelme a sajtószervhez határidőben érkezett, ezért ezen állásfoglalás rendelkezéseinek sérelme nem állapítható meg.

- [9] Arra azonban helytállóan hivatkoztak az alperesek, hogy az elsőfokú bíróság a helyreigazítás módjának meghatározásakor pontatlanul fogalmazott, amely az ítélet végrehajtását megnehezítheti. Az internetes hírportálokon megjelenő közleményekre vonatkozó helyreigazítási igények teljesítésének gyakorlata jelenleg még alakulóban van, de azt az alperesi hivatkozást, hogy a helyreigazításra vonatkozó közleményt az alperes technikai okokból nem tudja a nyitóoldalán közzétenni a bírói gyakorlat csak részben fogadja el. Az Smtv. 12. § (2) bekezdése a helyreigazító közlemény közzétételére vonatkozó részletszabályokat nem tartalmaz. Azt a bíróságnak az érintett sajtótermék jellegzetességére is tekintettel kell meghatároznia.
- A másodfokú bíróság megítélése szerint, figyelemmel arra, hogy a sérelmezett írás azhu internetes hírportál nyitóoldalán címmel és rövid összefoglalóval - mint az alperes valamennyi írása - megjelent, méltányolható felperesi igény, hogy a helyreigazítás tényéről és annak tartalmáról az olvasók hasonló módon értesüljenek. Ennek a követelménynek megfelel az, ha a nyitóoldalon elhelyezett és a helyreigazításra utaló közlemény 24 órán keresztül a nyitóoldalon látható. A sajtóhelyreigazítási per szigorú szabályai nem teszik lehetővé, hogy az eredeti közlemény nyitóoldali megjelenésére, annak időtartamára, az azt befolyásoló egyéb tényezőkre vonatkozóan hosszas bizonyítás folyjék. Az internetes hírportálok szerkesztési gyakorlatára tekintettel - külön értékelhető körülmények hiányában - általánosságban elfogadható és elégséges a helyreigazítás tényére vonatkozó felhívásnak 24 órán keresztül a nyitóoldalon tartása, amelyről közvetlenül elérhető a teljes helyreigazító közlemény.
- Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a nyitóoldali közzétételre vonatkozó rendelkezés tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta. A helyreigazító közlemény tartalma, továbbá az eredeti cikknél történő közzététel vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [10] Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása lényegében csak pontosítást eredményezett a pernyertesség aránya nem változott, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének erre vonatkozó rendelkezéseit is helybenhagyta a másodfokú bíróság.
- [11] Az alperesek fellebbezése a per érdemét tekintve eredményre nem vezetett, ezért a II. rendű alperes a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.
- Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bírósága 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.
- [12] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2020. február 12.

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Kollár Zoltán s.k.
bíró

Vojnitsné dr. Kisfaludy Atala Katalin s.k.
bíró